

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до законів України "Про Регламент Верховної Ради України" та "Про Конституційний Суд України" щодо боротьби із затягуванням та популізмом у процесі законодавчої діяльності
(реєстр. № 3234 від 06 жовтня 2015 року)**

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2016 року (протокол № 53) на відповідність Конституції України проект Закону України про внесення змін до законів України "Про Регламент Верховної Ради України" та "Про Конституційний Суд України" щодо боротьби із затягуванням та популізмом у процесі законодавчої діяльності (реєстр. № 3234 від 06 жовтня 2015 року), поданий народними депутатами України Москаленком Я.М. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою метою прийняття Законопроекту є недопущення дестабілізації політичної ситуації в Україні. Для досягнення поставленої мети Законопроектом пропонується внести зміни до статей 20, 21, 23, 25, 76, 77, 83, 96, 108, 172, 173 та 213 Регламенту Верховної Ради України, якими, зокрема, розширити перелік питань, які включаються до порядку денного сесії Верховної Ради позачергово без голосування, передбачити прийняття постанови про включення розгляду питань до затвердженого в цілому порядку денного сесії Верховної Ради України за наполяганням суб'єкта права законодавчої ініціативи однією третиною голосів, встановити неможливість включення до порядку денного засідань Верховної Ради України проекту закону без висновку комітету, який визначено головним, а також визначити перелік питань, які включаються до тижневого порядку денного пленарних засідань Верховної Ради позачергово без голосування Погоджувальної ради, тощо. Крім того, змінами до статті 41 Закону України "Про Конституційний Суд України" пропонується передбачити, що суб'єктом права на конституційне подання з питань дачі висновків Конституційним Судом України щодо відповідності проекту закону про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України, поряд з

Верховною Радою України, може бути також суб'єкт законодавчої ініціативи (Президент України; не менш як третина народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради щодо законопроекту, зазначеного у статтях 154, 155 Конституції України, а щодо законопроекту, зазначеного у статті 156 Конституції України, - не менш як дві третини від конституційного складу Верховної Ради).

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 75, пункту 3 частини першої статті 85 Основного Закону України Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади в Україні та уповноважена приймати закони. Частиною п'ятою статті 83, пунктом 21 частини першої статті 92 Конституції України визначено, що порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України; організація і порядок діяльності Верховної Ради України, статус народних депутатів України визначаються виключно законами України.

В свою чергу, згідно з положеннями статті 147 Основного Закону України Конституційний Суд України є єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні, вирішує питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

Крім того, відповідно до конституційно встановленої процедури внесення змін до Основного Закону України, Конституційний Суд України надає висновок щодо відповідності такого законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції України (стаття 159).

У зв'язку з цим, варто зазначити, що Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо того, хто і в якій формі має право звернутися до Конституційного Суду України за висновком щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України, у своєму Рішенні від 9 червня 1998 року № 8-рп (справа щодо внесення змін до Конституції України) зазначив, що "аналіз положень Конституції України вказує на те, що Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади вирішує питання щодо внесення змін до Конституції України. Президент України (стаття 154 Конституції України), не менш як третина (стаття 154 Конституції України) чи не менш як дві третини

(стаття 156 Конституції України) народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, які наділені виключним правом подавати законопроекти про внесення змін до Конституції України, вносять ці законопроекти згідно з установленим порядком саме на розгляд до Верховної Ради України. Конституційний Суд України надає висновок щодо відповідності цих законопроектів вимогам статей 157 і 158 Конституції України відповідно до положень статті 159 Конституції України виключно Верховній Раді України.

Отже, тільки Верховна Рада України може звернутись до Конституційного Суду України з питань надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України. Проте форма таких звернень потребує законодавчого врегулювання" (пункт 4 мотивувальної частини Рішення).

Зважаючи на зазначене, внесення запропонованих Законопроектом змін до статті 41 Закону України "Про Конституційний Суд України" не узгоджується з нормами Конституції України (статтями 8, 159).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до законів України "Про Регламент Верховної Ради України" та "Про Конституційний Суд України" щодо боротьби із затягуванням та популізмом у процесі законодавчої діяльності (реєстр. № 3234 від 06 жовтня 2015 року), поданий народними депутатами України Москаленком Я.М. та іншими, суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ